

Rekommendationer om samhällsviktig verksamhet vid nationell testning av nukleinsyrapåvisning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

2020-05-18, Ärendenr. 2020-07149

Dokumentet innehåller en prioritering av samhällsviktiga verksamheter som MSB rekommenderar för testning samt kriterierna för urvalet. Det innehåller även en längre lista med exempel på samhällsviktig verksamhet under coronapandemin som MSB har utgått ifrån för att göra urvalet.

Prioriteringslistan och kriterierna uppdateras vid behov och publiceras på MSB:s webbplats www.msb.se/covidtestning

Vad är samhällsviktig verksamhet?

Samhällsviktig verksamhet kan kortfattat beskrivas som verksamheter som kan orsaka samhällsstörningar vid störningar i eller bortfall av verksamheten. Det kan även vara verksamheter som behövs för att hantera en pågående samhällsstörning.

De samhällsviktiga verksamheter vars personal är aktuella för testning av pågående covid-19 smitta är en delmängd av samhällsviktig verksamhet som är kritiskt beroende av personal för att upprätthålla verksamheten på en acceptabel nivå.

Bilden ska läsas från vänster till höger och visar hur urvalet går till: MSB utgår ifrån den samhällsviktiga verksamheten relevant för coronapandemin. Utifrån vissa kriterier görs ett urval av kritiskt personalberoende verksamhet. Därefter görs ytterligare ett urval för de som bör prioriteras för testning utifrån en aktuell lägesbild.

Hur ska den aktuella prioriteringslistan användas?

Prioriteringslistan kan användas som ett underlag till de som är ansvariga för att utföra tester i prioritetsgrupp 3, övrig samhällsviktig verksamhet. Prioriteringslistan kan också användas av verksamhetsutövare, det vill säga arbetsgivare eller uppdragsgivare, som vägledning för att se om den personal som arbetar inom den samhällsviktiga verksamhet som man bedriver omfattas av möjligheten att testas för pågående covid-19 smitta.

Kontakta oss:
Tel: 0771-240 240
registrator@msb.se
www.msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Aktuell prioriteringslista för övrig samhällsviktig verksamhet (revideras 1 juni 2020)

Prioriteringslista:

Nyckelpersoner inom följande kritiskt personalberoende samhällsviktiga verksamheter som MSB rekommenderar för testning av pågående covid-19 smitta:

- Nyckelpersoner som arbetar med styrning och övervakning, felavhjälpande underhåll inom produktion, lagring, distribution av el, energigas, fasta och flytande bränslen eller fjärrvärme/fjärrkyla.
- Nyckelpersoner inom infrastruktur för elektroniska kommunikationer som arbetar med nät och tjänsteövervakning/-styrning, incidenthantering och felanmälan och felavhjälpning för transmissionsnät och accessnät
- Nyckelpersoner som arbetar med drift och underhåll, styrning/övervakning, provtagning, för att upprätthålla produktion, lagring och distribution av dricksvatten och rening av avloppsvatten.
- Nyckelpersoner som arbetar med trafikledning, sjötrafikinformationstjänst etc. för lufttrafik, sjöfart, järnväg och väg.
- Nyckelpersoner som arbetar inom kommunal räddningstjänst inklusive deltidsanställda, sjöräddning, flygräddning, och övrig statlig räddningstjänst inom statlig och kommunal räddningstjänst.
- Nyckelpersoner som arbetar inom alarmeringscentraler som betjänar räddningstjänst, polis, omsorg och- eller hälso- och sjukvård.
- Nyckelpersoner inom kriminalvård och migrationsverkets förvar
- Nyckelpersoner som arbetar med sjukvårdsmateriel tillverkning/import, leverans, av medicinsktekniska produkter inklusive grossistlager.
- Chaufförer som arbetar med särskilda persontransporter, färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts.
- Nyckelpersoner som arbetar med insamling, sortering och utdelning av brev och paket för att upprätthålla posttjänster.
- Nyckelpersoner inom livsmedel som arbetar med grossistverksamhet, distributionscentraler för livsmedel och livsmedelstransporter.

Kriterier för prioritering av samhällsviktig verksamhet

Prioriteringslistan baseras på vissa aktuella kriterier och bland annat på information om sjukskrivningar inom samhällsviktiga verksamheter från MSB:s nationella lägesbild. Den nationella lägesbilden tas fram varannan vecka och bygger på inrapporterade lägesbilder från så kallade bevakningsansvariga myndigheter. Det är myndigheter inklusive länsstyrelser som enligt lag har ett särskilt ansvar för samhällets krisberedskap. Kriterierna utgår även ifrån regeringens strategi med anledning av det nya coronaviruset¹.

Aktuella kriterier:

- Behovet att upprätthålla samhällsviktiga verksamheters funktionalitet: nyckelpersoner som måste vara på plats på arbetsplatsen för att genomföra prioriterade arbetsuppgifter som upprätthåller verksamheten på en acceptabel nivå.
- Behovet att begränsa inverkan på samhällsviktig verksamhet: personalgrupper som är särskilt sårbara för bortfall av nyckelpersoner då det finns få med specialistkompetens. Dessa nyckelpersoner arbetar också med att upprätthålla infrastrukturer som annan samhällsviktig verksamhet är beroende utav för i sin tur kunna fungera.

¹ Regeringens arbete och beslut syftar till att: Begränsa smittspridning i landet. Säkerställa resurser till hälso- och sjukvård. Begränsa inverkan på samhällsviktig verksamhet. Lindra konsekvenser för medborgare och företag. Dämpa oro, bland annat genom information. Sätta in rätt åtgärder vid rätt tillfälle. (regeringen.se)

- Behovet att säkra resurser till hälso- och sjukvård och omsorg (som inte ingår i prioriteringsgrupp 2): personalgrupper inom samhällsviktig verksamhet som stödjer och upprätthåller funktionalitet inom hälso- och sjukvård och vissa andra verksamheter.
- Behovet att begränsa smittspridning i landet: i huvudsak personalgrupper inom samhällsviktig verksamhet som möter allmänhet i stor omfattning och därmed riskerar att smittas och sprida smitta i samhället.
- Behovet av att säkerställa samhällsviktig verksamhet där personalen i hög grad möter riskgrupper.
- Rapporterat kritiskt personalbortfall av nyckelpersoner, inom samhällsviktig verksamhet, som påverkar samhällets funktionalitet.

Samhällsviktig verksamhet under coronapandemin

Detta är en lista med exempel på verksamheter som MSB har bedömt som samhällsviktig verksamhet vid hanteringen av coronapandemin.

Listan utgår från de samhällssektorer som fastställs i förordning (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta. MSB har konkretiserat listan över samhällssektorer med funktioner och verksamheter i föreskrifter och allmänna råd om omsorg för barn med vårdnadshavare i samhällsviktig verksamhet (MSBFS 2020:3 MSBFS 2020:4).

I arbetet med föreskrifter och allmänna råd förankrades listan med myndigheter med särskilt ansvar inom en sektor, länsstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Till grund för konkretiseringen låg tidigare arbete som MSB genomfört inom ramen för samhällsviktig verksamhet som till exempel handlingsplan, stöd för identifieringsarbetet samt flera utvecklingsprojekt.

Listan över samhällsviktig verksamhet under coronapandemin

Samhällssektor	Exempel på samhällsviktig verksamhet
<p>1. Energiförsörjning:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) produktion, lagring, distribution av fasta och flytande bränslen och drivmedel, b) produktion och distribution av el, c) produktion och distribution av fjärrvärme och fjärrkyla, och d) produktion, lagring och distribution av energigas. 	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • styrning och övervakning • drift och felavhjälpanande underhåll • lager och depåer • drivmedelstransporter • drivmedelsförsäljning.
<p>2. Finansiella tjänster:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) den verksamhet som behövs för att upprätthålla den finansiella sektorns tjänster till allmänhet, företag och offentlig sektor samt för att bibehålla regelefterlevnad och finansiell stabilitet. 	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansiell infrastruktur för betalningar värdepappersmarknad samt central motpartsclearing. • riksbankens system för stora betalningar. • banker, betaltjänstleverantörer och tredjepartsleverantörer. • elektroniska betalningar • banker och kreditmarknadsbolag • fondbolag och allmänna pensionsfonder • aktie- och penningmarknad, valuta, derivat. • Sak-, liv-, pension-, kredit-, åter- och transportförsäkring, avseende skadereglering och utbetalningar.

<p>3. Handel och industri:</p> <p>a) handel och industri av vikt för tillverkning, grossistverksamhet, distribution och försäljning av livsmedel, läkemedel, sjukvårdsmateriel och övrig medicinsk och medicinteknisk utrustning, och</p> <p>b) handel och industri för tillverkning, grossistverksamhet, distribution och försäljning för varor vilken är direkt nödvändig för övrig samhällsviktig verksamhet.</p>	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstruktion, tillverkning, montage som är nödvändig för annan samhällsviktig verksamhet • handel med varor vilka är direkt nödvändiga för annan samhällsviktig verksamhet
<p>4. Hälsa- och sjukvård samt omsorg:</p> <p>a) all hälso- och sjukvård, omsorg, socialtjänst samt tandvård som behövs för att upprätthålla liv, hälsa och rimligt goda livsvillkor,</p> <p>b) hantering av avlidna och begravingar, och</p> <p>c) djurhälsovård för tjänstedjur</p>	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • offentligt finansierad hälso- och sjukvård • kommunal hälso- och sjukvård • verksamhet enligt socialtjänstlagen (2001:453), lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga och lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall • tandvård • sjukvårdsupplysning (1177, giftinformationscentral och läkemedelsupplysning) • laboratorier (inkl. tillverkning av reagenser) • smittskydd (för djur och människor (zoonoser), epidemiologisk övervakning, smittspårning, samordning, information och utbildning) • läkemedelsförsörjning (tillverkning/beredning och inspektion, import, grossistlager, leverans, apotek, recepthantering, licensgivning, dosdispensering, biverkningsrapportering, batchrelease – frisläppning av läkemedel, leverantörer) • blod och blodkomponenter • sjukvårdsmateriel (tillverkning/import, leverans, beredning, godkännande och inspektion av medicinsktkniska produkter inklusive kontroll och grossistlager) • POSOM verksamhet • bårhus, begravningslokaler, krematorier
<p>5. information och kommunikation:</p> <p>a) infrastruktur för elektroniska kommunikationer, framtagande och förmedling av nyheter och samhällsinformation, och</p> <p>b) posttjänster.</p>	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • transmissionsnät <ol style="list-style-type: none"> 1. nät och tjänsteövervakning/-styrning, incidenthantering 2. felanmälan och felavhjälpning 3. skydd mot fysiska och logiska intrång 4. förmedla lägesinformation 5. utföra uppgraderingar • accessnät, <ol style="list-style-type: none"> 1. nät- och tjänsteövervakning/-styrning 2. upprätthållande av viss incidenthantering och felavhjälpning • DNS- och namnserver tjänster (styrning/övervakning) • GNSS, allmänt tillgänglig utrustning för tid och takt • datacenter som innehåller grunddata, befolkningsdata eller övriga data väsentliga för annan samhällsviktig verksamhet • journalistisk- och redaktionell verksamhet avseende nyheter, granskande och samhällsinformation inkluderat tekniskt stöd och drift av intern infrastruktur • insamling, sortering och utdelning av brev och paket
<p>6. Kommunalteknisk försörjning:</p> <p>a) produktion, lagring och distributionsnät för dricksvatten,</p> <p>b) avledning och rening av avloppsvatten,</p> <p>c) insamling och hantering av avfall, och</p> <p>d) väghållning.</p>	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drift och underhåll • styrning/övervakning • provtagning • insamling av avfall • akut underhåll/ felavhjälpning • snöröjning

<p>7. Livsmedel:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) primärproduktion av livsmedel och foder, b) berednings- och förädlingsindustri, c) kontroll av livsmedelsproduktion, och d) produktionskök kopplade till annan samhällsviktig verksamhet. 	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • animalieproduktion, inklusive primärproduktion <ul style="list-style-type: none"> 1. foderframställning 2. avelsverksamhet 3. insatsvaror, dricksvattenförsörjning 4. krisledningsfunktioner, operativa ledningscentraler 5. teknisk service 6. Mattransporter 7. avfallshantering 8. destruktionskapacitet • växtodling, inklusive primärproduktion <ul style="list-style-type: none"> 1. krisledningsfunktion 2. teknisk service, avfallshantering, växtrådgivning och laboratorier 3. diagnostik och analys av farliga ämnen och destruktionsanläggningar • slakterier, mejerier, kvarnar, bagerier m.m. • import av livsmedel, råvaror, ingredienser, insatsvaror etc. • framställning av rå- och insatsvaror • laborativ analysverksamhet • kontrollmyndigheter och offentlig livsmedelskontrollverksamhet i samband med slakt, styckningsverksamhet och gränskontroll samt kommunernas arbete med RASFF och utbrottshantering • storkök, som tillhandahåller mat till annan samhällsviktig verksamhet • grossistverksamhet, distributionscentraler för livsmedel • livsmedelstransporter • livsmedelshandel
<p>8. Militärt försvar:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) verksamhet som bedrivs i Försvarsmakten och andra myndigheter som hör till Försvarsdepartementet eller i Fortifikationsverket 	
<p>9. Offentlig förvaltning:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) riksdag och regering, b) Regeringskansliet samt myndigheterna under riksdagen, c) bevakningsansvariga myndigheter i de delar som rör krishantering, krisberedskap och totalförsvar, d) Myndigheter som är nödvändiga för att upprätthålla funktionerna i 3 §, e) regionernas förvaltning, f) kommunernas förvaltning, g) statlig ekonomihantering, och h) barnomsorg och utbildning inom skolväsendet 	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regeringskansliet och myndigheterna under riksdagen • den verksamhet inklusive ledning och administrativt stöd som krävs för att kunna fortsätta bedriva sin samhällsviktiga verksamhet. • hos bevakningsansvariga myndigheter: <ul style="list-style-type: none"> 1. intern styrning (kris- och krigslednings- organisation), 2. aktörsgemensam samverkan, kommunikation, operativ verksamhet och 3. andra specifika uppgifter som tilldelats myndighet som är av betydelse för krisberedskap och krishantering • länsstyrelsernas förvaltning <ul style="list-style-type: none"> 1. intern styrning (kris- och krigsledningsorganisation) 2. aktörsgemensam samverkan, kommunikation 3. uppgifter enligt förordningen (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter, förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap samt förordningen (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap. • kommunernas och regionernas förvaltning, den verksamhet, inklusive ledning och administrativt stöd, som krävs för att kommunen/regionen ska kunna fortsätta bedriva sin samhällsviktiga verksamhet • statlig ekonomihantering, löneutbetalningar och fakturahandling • skola och annan pedagogisk verksamhet
<p>10. Skydd och säkerhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rättsväsendet, b) migrationsverkets förvar, c) statlig och kommunal räddningstjänst, 	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • polis • åklagare • domstolar

<p>d) bevakningstjänster, e) värdetransporter, f) tull och gränsbevakning, och g) alarmeringscentraler som betjänar räddningstjänst, polis samt hälso- och sjukvård.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kriminalvård • kustbevakning • offentliga försvarare, offentliga biträden och målsägarbiträden i mål med tvingande tidsfrister • alarmeringscentraler som betjänar räddningstjänst, polis, omsorg och- eller hälso- och sjukvård • bevakningstjänster avseende skyddsvakter, väktare, ordningsvakter • kommunal räddningstjänst inklusive deltidsanställda • sjöräddning, flygräddning, och övrig statlig räddningstjänst.
<p>11. Socialförsäkringar: a) den verksamhet som behövs för att upprätthålla utbetalning av pensioner, arbetslöshetsförsäkringar, socialförsäkringar och liknande förmåner och ersättningar.</p>	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • administration och utbetalning av sjukförsäkring, föräldraförsäkring, försörjningsstöd, lönegaranti, studiemedel
<p>12. Transporter: a) person- och godstrafik med samtliga transportslag (luft, sjö, järnväg och väg) som behövs för att upprätthålla övrig samhällsviktig verksamhet.</p>	<p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statlig och kommunal infrastruktur • trafikledning, sjötrafikinformationstjänst, lotsning, isbrytning, underhåll, farledsservice • kollektivtrafikens fordon, förare, uppställning/ uppläggningsplats, trafikledning etc. • särskilda persontransporter, färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts
<p>Stödfunktioner till ovanstående samhällsviktiga verksamheter. (Relevanta stödfunktioner som samhällsviktig verksamhet är särskilt beroende av för att kunna upprätthållas på en acceptabel nivå, ska räknas in i respektive samhällsviktig verksamhet.)</p>	<p>Relevanta stödfunktioner som samhällsviktig verksamhet är särskilt beroende av för att kunna upprätthållas på en acceptabel nivå.</p> <p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ledningsfunktioner, • IT-support, • kommunikation, • fastighets och lokalservice, • lokalvård, • varuförsörjning av kritiska varor och materiel, • måltidstjänster, • tvätt av skyddskläder, • säkerhetsfunktioner, • tillstånds- och tillsynsverksamhet.

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten fick den 30 mars 2020, Uppdrag om att skyndsamt utöka antalet tester för covid-19, S2020/02681/FS. I uppdraget ingår att ta fram en nationell strategi för utökad provtagning och laboratorieanalys av covid-19 i Sverige. I uppdraget ingår även att säkerställa att undanträngningseffekter inte uppstår av den provtagning som behövs i vården av patienter och personal i vården. Strategin ska utgöra ett stöd för befintliga och nya aktörer när det gäller att prioritera vilka grupper som är aktuella för provtagning och laboratorieanalys.

Strategin uppdateras efter hand och den tredje versionen presenterades 5 maj. Den innehåller en grund för vilka som är prioriterade grupper:

MSB:s arbete med samhällsviktig verksamhet

Samhället måste fungera även vid samhällsstörningar, det vill säga olyckor, kriser eller krig. För att kunna upprätthålla samhällets funktionalitet oavsett störning är vissa verksamheter viktigare än andra – de är samhällsviktiga.

Med samhällsviktig verksamhet menas de verksamheter, anläggningar, noder, infrastrukturer och tjänster som upprätthåller den funktion som de ingår i och är verksamhet som är av avgörande betydelse för upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner. Samhällsviktiga verksamheter finns i både privat och offentlig regi.

Identifieringen av vad som är samhällsviktigt i Sverige sker idag på olika nivåer i samhället. I respektive organisation/företag kan man identifiera sin samhällsviktiga verksamhet som man själv bedriver. På lokal nivå identifierar kommuner enligt det geografiska ansvarsområdet vad som är lokalt samhällsviktigt inom kommunen (hela området) samt vad som är samhällsviktigt inom sin egen organisation. På regional nivå identifierar regionerna enligt ansvarsområdet vad som är regionalt samhällsviktigt inom sitt ansvar i regionen samt för sin egen organisation. Länsstyrelsen identifierar enligt det geografiska ansvarsområdet vad som är samhällsviktigt inom länet (hela området) samt vad som är samhällsviktigt inom sin egen organisation. På nationell nivå identifierar bevakningsansvariga myndigheter vad som är nationellt samhällsviktigt enligt sitt ansvarsområde samt för sin egen organisation. Det finns idag ingen utpekad myndighet som är ansvarig för att sammanställa all nationellt samhällsviktig verksamhet för hela Sverige.

MSB stödjer aktörer i hur de kan arbeta med att identifiera och systematiskt upprätthålla samhällsviktig verksamhet, både inom den egna organisationen, i ett geografiskt område eller för ett ansvarsområde. Stödet finns i form av metoder, utbildningar, rådgivning och föreläsningar.